

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 327/2019-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. novembra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť Mgr. Veroniky Vargovej, [REDAKOVANÉ], správkyne konkurznej podstaty úpadcu VoBo servis, s. r. o., SNP 34, Kalná nad Hronom, zastúpenej spoločnosťou WITT & KLEIM ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA S. R. O., Dolná 6, Banská Bystrica, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Milan Ragas, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15 Cob 27/2019 z 30. apríla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť Mgr. Veroniky Vargovej, správkyne konkurznej podstaty úpadcu VoBo servis, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2019 doručená sťažnosť Mgr. Veroniky Vargovej, [REDAKOVANÉ] (ďalej len

„sťažovateľka“), správkyne konkurznej podstaty úpadcu VoBo servis, s. r. o., SNP 34, Kalná nad Hronom (ďalej aj „úpadca“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Cob 27/2019 z 30. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je správkyňou konkurznej podstaty úpadcu. Konkurzné konanie úpadcu je vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 31 K 5/2018. Sťažovateľka v mene úpadcu doručila Okresnému súdu Levice (ďalej len „súd prvej inštancie“) návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým sa domáhala zriadenia záložného práva na nehnuteľnostiach vo vlastníctve dlžníka úpadcu. Súd prvej inštancie návrhu úpadcu uznesením sp. zn. 16 Cb 122/2018 z 15. januára 2019 vyhovel a nariadil zabezpečovacie opatrenie spočívajúce v zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v návrhu. Dlžník úpadcu podal proti označenému uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie, v ktorom namietal nezákonnosť odvolaním napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a úpadca podal návrh na čiastočné zrušenie zabezpečovacieho opatrenia z dôvodu, že voči dlžníkovi úpadcu podal žalobu vo veci samej, a z predbežného ocenenia majetku dlžníka úpadcu vyplýva, že tento má väčšiu hodnotu, ako je hodnota úpadcovej pohľadávky voči nemu. Krajský súd o odvolaní dlžníka úpadcu a návrhu úpadcu rozhodol napadnutým uznesením tak, že ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že *«v súdnej veci síce návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podala ustanovená správkyňa konkurznej podstaty Mgr. Veronika Vargová a aj ho ako správkyňa úpadcu VoBo servis, s. r. o. „v konkurze“ v právnom postavení žalobcu podpísala (4. strana návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia), avšak ako účastníka konania na strane žalobcu uviedla úpadcu (1. strana návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia) a nie seba ako správkyňu. Z uvedeného tak jednoznačne nevyplýva, kto je účastníkom konania na strane žalobcu. Odstraňovať uvedený rozpor mal súd prvej inštancie postupom upraveným v § 129 ods. 1 CSP a až po jeho odstránení mohol pokračovať v konaní s takto označeným žalobcom. Nakoľko tak súd prvej inštancie neurobil*

a vo veci meritórne rozhodol, odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. a) CSP a § 391 ods. 1 CSP). Odvolací súd v tomto prípade nebol viazaný odvolacími dôvodmi a ani ich neposudzoval, keďže na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP).».

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti rozsiahlo argumentuje v prospech vecnej nesprávnosti napadnutého uznesenia krajského súdu. Krajskému súdu vyčíta prílišný formalizmus, nesprávnu aplikáciu noriem hmotného, ako aj procesného práva, pričom tvrdí, že mala aktívnu legitimáciu na podanie návrhu na nariadenie zabezpečovacieho nariadenia. Taktiež tvrdí, že krajský súd prihliadal aj na procesnú vadu, ktorú nikto nenamietal, ďalej tiež, že krajský súd mal postupovať s poukazom na § 129 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Vychádzajúc zo svojej argumentácie uvedenej v závere svojej sťažnosti, dospieva k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je ústavne neudržateľné, porušujúce jej označené práva.

4. Na základe uvedeného a sťažnostnej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej ústavnej sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„I. Základné právo Mgr. Veroniky Vargovej, so sídlom kancelárie [REDAKOVANÉ], číslo správcu [REDAKOVANÉ] správcu konkurznej podstaty úpadcu VoBo servis, s. r. o., so sídlom SNP 34, 935 32 Kalná nad Hronom, IČO: 44 305 851 na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie a rozhodnutie podľa ust. čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na určitú kvalitu konania pred súdom a spravodlivé prejednanie veci podľa ust. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. 04. 2019, č. k. 15 Cob/27/2019-102 porušené boli;

II. Uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 30. 04. 2019, č. k. 15 Cob/27/2019-102, sa zrušuje;

III. Krajskému súdu v Nitre sa vec vracia na ďalšie konanie;

IV. Mgr. Veronike Vargovej, so sídlom kancelárie [REDAKOVANÉ], číslo správcu [REDAKOVANÉ] správcu konkurznej podstaty úpadcu VoBo servis, s. r. o., so sídlom SNP 34, 935 32 Kalná nad Hronom, IČO: 44 305 851 sa priznáva finančné zadosťučinenie v sume

vo výške 5.000,00 Eur, ktoré je Krajský súd v Nitre povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia;

V. Mgr. Veronike Vargovej, so sídlom kancelárie [REDAKOVANÉ], číslo správcu S1668, správcu konkurznej podstaty úpadcu VoBo servis, s. r. o., so sídlom SNP 34, 935 32 Kalná nad Hronom, IČO: 44 305 851 sa priznáva právo na náhradu trov konania v sume vo výške 346,26 Eur, ktoré je Krajský súd v Nitre povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne...

9. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Ústavný súd sa už aj vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky v prvom rade zaoberal procesnou legitimáciou sťažovateľky aj v tomto konaní.

12. O sťažnosť podanú zjavne neoprávnenou osobou ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody sťažovateľa, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a osobou sťažovateľa, prípadne z iných dôvodov (m. m. III. ÚS 319/2012, III. ÚS 131/2012, I. ÚS 243/2011, II. ÚS 245/2011). O nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom, príp. rozhodnutím orgánu štátu a osobou sťažovateľa ide zvlášť vtedy, ak sťažovateľ nie je účastníkom namietaného konania alebo aspoň jeho relevantnej (namietanej) časti.

13. Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. Na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo o intervenciu.

Podľa § 47 ods. 4 zákona o konkurze a reštrukturalizácii v konaniach prerušených podľa odseku 1 možno pokračovať na návrh správcu; správca sa podaním návrhu na pokračovanie v konaní stáva účastníkom konania namiesto úpadcu.

Podľa § 47 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, možno po vyhlásení konkurzu začať len na návrh správcu, návrhom podaným voči správcovi v súlade s týmto zákonom alebo z podnetu orgánu príslušného na konanie, pričom účastníkom konania namiesto úpadcu je správca.

14. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľky a k nej pripojenej prílohy – napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podala sťažovateľka v mene úpadcu po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu, resp. bolo minimálne sporné to, kto návrh podáva, keďže sťažovateľka ako správkynia za navrhovateľa označila úpadcu. Vychádzajúc z uvedeného a z označenia záhlavia napadnutého uznesenia, ústavný súd za absencie iných dôkazov konštatuje, že účastníkom konania o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia bol úpadca, a nie sťažovateľka. Napokon to bol aj dôvod, prečo krajský súd zrušil súdom prvej inštancie nariadené zabezpečovacie opatrenie. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľky, že krajský súd mal postupovať v zmysle § 129 ods. 1 CSP, ústavný súd konštatuje, že odvolací súd nemohol naprávať procesné pochybenia v postupe súdu prvej inštancie z dôvodu inštančnej nepríslušnosti, v opačnom prípade by odňal možnosť konať stranám konania, preto správne postupoval, keď aplikoval § 380 ods. 2 CSP. V tejto súvislosti je potrebné tiež dodať, že procesnú vadu spočívajúcu v neurčitosti, kto je navrhovateľom v predmetnom konaní, nebolo potrebné namietajú, preto výhrady sťažovateľky, že súd prihliadal aj na vadu, ktorú nikto nenamietal, sú neopodstatnené.

15. Pokiaľ ide o odstraňovanie väd návrhu podľa § 129 ods. 1 CSP, je tiež potrebné poukázať na to, že sťažovateľka je správkyňou konkurznej podstaty, teda osoba, u ktorej sa predpokladá znalosť práva a problematiky, pričom je povinná vykonávať správčovskú činnosť s odbornou starostlivosťou, s využitím všetkých svojich skúseností a odborných vedomostí (§ 3 ods. 2 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

16. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietat' porušenie svojich základných práv, pričom v spojení s konaním pred všeobecným súdom to prichádza do úvahy len vtedy, ak je účastníkom súdneho konania, v ktorom namieta porušenie svojich základných práv (m. m. II. ÚS 3/05).

17. Na základe už uvedeného možno konštatovať, že sťažovateľka (správkyňa konkurznej podstaty úpadcu VoBo servis, s. r. o.) ústavnému súdu nepreukázala, že by bola podala návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia sama, vo svojom mene, tak, ako to predpokladá § 47 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Naopak, z predloženej kópie napadnutého uznesenia vyplýva opak, teda, že ju podala v mene úpadcu, preto je možné konštatovať, že účinky napadnutého uznesenia krajského súdu nemajú na sťažovateľku dopad, v dôsledku čoho pôsobí sťažnosť ako celok vrátane jej petitu zmätočne.

18. Pretože sťažnosť ústavnému súdu podala sťažovateľka, ktorá nie je aktívne legitimovaná na jej podanie, ústavný súd dospel k záveru, že ide o sťažnosť podanú neoprávnenou osobou, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde (obdobne pozri napr. II. ÚS 564/2011, IV. ÚS 5/2012).

19. Ústavný súd nad rámec dodáva, že sťažnosť možno považovať zároveň aj za zjavne neopodstatnenú v časti namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to z dôvodu, že pri predbežnom prerokovaní nezistil

žiadnu možnosť porušenia označených práv, reálnosť ktorých by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02).

20. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie, ktorým zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, náležite odôvodnil, pričom ústavný súd nepovažoval interpretáciu a aplikáciu na vec vzťahujúcich sa noriem procesného práva vzhľadom na rozhodné skutočnosti za arbitrárnu alebo zjavne neodôvodnenú.

21. Navyše, napadnuté uznesenie krajského súdu nie je meritórnym rozhodnutím (krajský súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie) a týka sa nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v jeho priebehu nastať. Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia nezískava jedna zo strán práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov (m. m. III. ÚS 95/2016).

22. Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že realizácia zabezpečovacích prostriedkov v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o predbežnom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas konania vo veci samej. Keďže teda túto ochranu považuje ústavný súd jednak za účinnú a jednak za dostupnú, účastník súdneho konania sa jej preto nemôže súčasne dovolávať aj prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (*mutatis mutandis* II. ÚS 37/00, I. ÚS 46/00, I. ÚS 148/03, I. ÚS 49/07, III. ÚS 281/07).

23. Na druhej strane však treba pripustiť, že ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti pristúpil k preskúmaniu niektorých rozhodnutí o predbežných

opatreniach, zásadne však išlo o ojedinelé prípady charakterizované výnimočnými okolnosťami vecí. V tejto súvislosti ústavný súd judikoval, že zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach môže iba za predpokladu, že by takýmto rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu majúci charakter svojvôle (obdobne III. ÚS 169/2010, III. ÚS 281/07). O tento prípad však v danej veci nejde.

24. Pokiaľ ide o rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva, táto vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch (pozri rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* z 10. 1. 2000 č. 39754/98, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 *ratione materiae* v konaní o zrušení predbežného opatrenia). Z uvedeného dôvodu ústavnú sťažnosť v tejto časti namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu bolo možné odmietnuť aj z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

25. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu